

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 2.

Dreschdeenâ, tannî 14. (26.) Januari.

1870.

Latweeschu Awises liht ar faweem peelfkumeent maks par gaddu 70 kap. fudr.

Zelgawâ peefubtoht 1 rubl. f.

zittur aissubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.

ekspedija: 19½ kap. f.

pasta nauda: 10½ kap. f.

pawiffam: 1 rubl. f.

Kas us sawu wahrdu apstellehs 24 effemplarus, wehl weenu dabubs klapt pawelti. Ja-apstelle: Zelgawâ awischu nammâ pee Janischewski, Mihgâ pee Daniel Winus, teatera un wehwera celas stuhri un pee Dr. Buchholz, leelâ Alexander eela Nr. 18. Wiffi mahzitaji, fohlmesteeri, pagasta waldbitaji, sribweeri un zitti tautas draugi teel lubgti, laj lassitajeem apgahda apstelleshanu. — Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Ruitingen, pr. Frauenburg, Kurland.

Mahditajs: Daschadas sinnas. Pahrbandi, ja labs, pahurri. Par grahmanu krabtuwehm. Lab'rith. Wianeti. Wisjaunafahs sinnas. Naudas tirgus, Rabbibas un pretschu tirgus. Sluddinaschanas.

Daschadas sinnas.

No celschsemmehm.

Baltijas generalgubernators wiffu scho gubernu eedshwotaju wahrda Muhfu Kungam un Keisarim, tapat Leelfustam frohna mantineefam us jaunu gaddu laimes wehlejis un gohda atbildu dabujis, ka abi pateizahs par laimes wehlefschanu kerra pulkeem un wiffahm eedshwotaju kahrtahm.

Kurssemes gubern. awises isfluddina, ka no tahm zaur ministera lungu preefsch Kurssemes noliktahm 35 nekruhjschu ispirkschanahs kwitanzehm Kurssemes gubernators pehz peemeldeschanu flaitla irr atwehlejis Zelgawas nekruhjschu fanemschanas kumissionei 18, Leepajas 9, Jehlabstattes 5 un Kuldigas 3 kwitanzes, kurras pehz peederrigas kahrtas teem kas irr peemeldejuschees taps isdallitas.

— Muhfu Kungs un Keisars us jaunu goddu Kurssemes gubernatori von Liliensfeld irr apdahwinajis ar Stanislawa gohda sihmi pirmahs klaffes ar sohbineem.

Zelgawas beedriba „Ressource“ zaur teatera spehli un mihlestibas dahwanahm bij faktahjusi 338 rubl. No schih's naudas seemaswehliku walkara irr ar drehbehm apdahwinati 79 nabagu behrni, starp teem 10 schihdu behrmini.

No Kandawas puffed. Tai 16. Dezemberi Kulschu muischâ wibram pee ekfetu maschines strahdajohd rohka famalta. Gesahkumâ wiffi no bailehm bijuschu ta pahrenemti, ka neweens nau prattis rohku no maschines israut. Relaimigajam ilgu laiku bijis jamohzahs, kameht rohku isdabujis. Tee lungi, kas kulkamahs un zittas leelakas maschines few eegahdajahs, gan labbi darritu, kad preefsch tam to maschineeku us kahdu laiku us Mihgas fabrikeem aissubtitu, laj tur eemahzahs, ka ar maschinehm prahtigi

laj dsihwo. Kad pee mums Semmitê preefsch kahdeem 10 gaddeem leelo kulkamo maschini atwedda, tad ihfâ laikâ 2 zilweki rohkas nomallahs. Bet taggad wairahf sinu no tam fargatees. Gan arri taggad wehl daschureis sframbru dabuhn, bet tahda nelaima ka pirmajohs gaddohs jau wairs nenoteek. — —

Mihga. Swehtku laika labbad un arri zaur fliktu seemas zekku aiskaweti laudis no semmehm lohti mas prezezes us tirgu weddoht, ta ka leetas stipri dahrgakas palikluschas. Til linni nahkoht wehl arweenu papilnam pa dselzjekku. — Bilsehtneeki nemmotees atkal gar faweem seemas preekeem darbotees; lungi un dahmas nofwihduschu brauzohd ar sliddkurpehm, kur til leddutinu useedami, bet nebehoneeku celas sehni atkal jo tschakli effohd, noliktahs kashofus un wirskurpes pee mallas wahkt. Gan kerroht, bet wehl peeteekoht deewagan.

— Mihgas basnizlappa raksta: Muhfu Gerdrutes draudse, kas 14 mehneschu laika trihs mahzitajus weenu palkat ohtra dabuja us kappeem pawaddiht, taggad nu atkal warr sweizinaht jauniswehletu mahzitaju. Bilsehta rahte par peeklahjigu turrejusi, wehlefschanu newilzinaht un wehl wezâ gaddâ Dohmes basnizas diakona mahzitaju Hilde irr iswehlejusi par Gerdrutes draudses mahzitaju.

— Pastes departemente isfluddina, ka daschas leetas, kurras lihds schim nebij brihw par pasti subtiht, ka august, schahwetahs sinis un zittas leetas, kas drehgnumu waj treknuma dohd, us preefschu buhs brihw subtiht, ja til pareisi eepakkatas. Nisleegis wehl paleek, bisahles, sehweklohtus, fehrewes un dedseligas leetas subtiht.

— 7. Januar Widsemes landags Mihgâ fahzees.

No Witebiskas raksta, ka pehz daschahm leetus deenahm jaunagad deenâ fahzis falt un to deen' pehz tam labba kahrtâ sneega krittusi, ta ka nu atkal effohd lamanu zeksch.

Behterburga. Kreemu awise Нов. Вв. stahsta, ka ap seemaswehtku laiku celas un ihpafchi leela Newski eela aif saglu sehneem mudscheht mudschejuschas. Kahds no

tahdeem wihtreem fagrahhts, effoht istsieizis, ka scho effoht leels perreklis; ihpaschi fainneekt no tam ween dsibwodami, ihrejohht no nabagu wezzakeem behruus un maffajohht 1¹/₂ lihds 2¹/₂ rubl. par gaddu. Tahdi tad tohpat fmalta mahziba nemti un tad us fagshonu isfuhiti; kas sawu pusrubuli par deenu nepahrnes mahja, tas dabuhnoht kohfus. Polizeja sinuams to leetu ta nepamettih.

— Laj warretu pilsehtem derrigas waldishanas eezelt, Keisars pawehlejis nahkofcha laika faprattigus wihtus Behterburga fasant, kas wehl reis scho leeti gruntigi laj pahrspreesch, ka tad warr tohs littumus idoht.

— Wologdas pilsehtam atwehlehts wilkt dselzjellu no Wologdas lihds Behterburgai. Get gan ittin brangi ar scheem zelleem us preekschu, Kreewusemmé pawiffam jau taggad irr 11,108¹/₄ werstes gattawa zella un drihs drihs nahls wehl 3230 werstes klah. Preeksch Leepajas dselzjella norikteschanas walsts zellu waldineeks schinnis deenas walstrahtei luhgschanu preekscha lizzis, laj wehl 10,860 rubl. us tam paleenoht.

— Behterburga eedsihwotajus skaitoht pastarpahm arri blehschi lihds kuhluschees sawu amatu kohpdami. Genahl bohde jaunskungs un falkahs no skaititaju kumitejas effohts, leelaks dohtees tinti un spalwu un farafsta fmalta bohdes zilwekus, prezzes un gadda eenahschanas. To darrijis palluffu ismett wahrdus, ka pehz scheem nummureem us preekschu buhschoht nodohschanas jamaksa. Bohdneeks tizzedams rauga lungu peelabbinaht un luhgt, waj newarroht wehl nummurus masakus pahrtaisiht. Warrebuhht gan, bet neba par welti. Bohdneeks preezigs, ka kungs ar 5 rubulu gabbalu ar meeru un schis mettahs prohjam us ohtru bohdi, tur tahdu paschu lohmu zerredams.

Telegrafa lhnija, kas zaur Kreewusemmi un Persiju eedama Londoni faseen ar Indiju 1. Janwar irr preeksch bruhka atwehleta tiklab Kreewusemmi ka Seemel-Wahzsemmei.

Maskawas gubernas sapulze 22. Dezember diwi leetas apspreedusi, ta weena, ka breefniagai dserschanai laj pretti karo un ta ohtra, ko laj darra, tur waldishana taggad par wiffahm sapulzes grahmatahm pastes naudu peeprafra? Deht pirmahs leetas spreeduschi, ka allus un meddallus bruhshus buhs bes akzihses pamest, laj laudis zaur scheem dschreneem no brandwihna tiktu atrauti. Deht ohtras gribb wehl waldishanu luhgt, laj grahmatahs no pastes naudas atfwabbina, un schim brihscham zil spehdami mas fuhtht rakstu, par kurreem jamaksa.

— Woronzowa graf Maskawa ar waldibas atwehlechanu gribb leelas lepnas kasernes buhweht, tur saldatu pulki warretu ehdra ruhme un wesseligá gaisa kohpa buht, pa platteem gangeem zeecht, leelas lahles kohpa ehht, schis leelaks istabas derreschoht arri par saldatu skoblas istabahm; tapat arri preeksch offizeereem un generakeem buhschoht sawas jaukas ruhmes. 37 gaddos winsch gribb

wiffas kasernes ta eeriktejis buht un tad wiffu atdoht waldishanai. Ta buhtu it labba leeta, kad arri eeksch tam raudsiti jauku dsihwi teem brahkeem fagahdaht, kas ar sawu meesu un affinim tehwu semmi farga.

— No 1. Janwara warrehs wiffas prezzes pa dselzjellem bes pahrlahdeschanas lihds gallam nosuhtht, arri brauzejeem tahdas billetes lihds zella gallam taps dohtas.

— 27. Dezember skoblas leetu kumiteja sawa sapulze gar to darbojusees, ka warretu sadabuhht dsillahl mahzitus skohlmeisterus, kas pa waffaras laiku masahl mahzitohs lauku draudsjes wehl mahziba nemm. Laj warretu scho leetu pareisi apspreeft kumiteja dauds Maskawas pilsehta skoblas wihtus us 14. Janwari irr kohpa luhgusi.

Podolija usgabjuschi semmes malku (torf). Ta buhs teem laudim tur leelu leela manta, jo lihds schim tur bij leels malkas truhkums un krahfnis bij jakurrina ar falmeem un isschahweteem lohpu mehfleem. — —

Peo Wista tilta atkal nelaimé notikkuse; weena pihlera peebuhwe eeluhfusi un 6 zilweki noslihsfushi, 3 lohti eewainoti.

No ahrsemmehm.

Berline. Ur jaunu gaddu Bruhschu ahrsemmu leetu ministerija irr atdohta Wahzsemmes Seemel-beedribas ministerijai, jo us preekschu Bruhschu semme nestahw wairs weena darrihschaná ar sweschahm walstihm, bet ar weenu kohpa ar beedru walstihm. Schi jauna ministerija paleel appalsch Bismarka sinas.

U Bornholm fallas irr labba teefa wezzas selta nau-das israhts, effoht starpá naudinás no Rohmas keisaru Teodosija un Leos laikeem (450. g. pehz Kristus dsimfch.) tapat arri selta pulki, no kurreem pehz wajadstibas maffajohht pa gabbalinam mehdsa nozist.

Leipziga laudis wiffi eet skattitees Fabera wallodas maschini, irr istaisita no kohpa un gumija ar zilweka galwu, schohklem, mehli un riikli. Ta eerikte irr us ehrgelu mohdi, ar plehschahm un paminnahm. Maschine spehjoht 14 bohstabus ittin brangi zilweka muttei palkat isteikt; a, o, u, i, e, l, r, w, f, s, b, g, d, sch. Pa franziski, kas wairahl zaur deggunu jarunna, eimoht ittin kohschi. Prohtoht arri smeetees un padseedahht ka gailis. Deews sinn, ko wehl ne-igudrohs?

Wihne. Austrijas keisarim peeteel deewsgan pa walsts eekschu ko dohmaht. Ministeru pulks irr isdallijees 2 dallás, un katra no keisera gaida laj winnu dohmas is-pilda. 3 gribb, ka buhs zeeti ween wiffas walsts semmes pehz pastahwoscheem walsts pamatta likkumeem (Verfassung) walidht, 2 atkal, laj schohs pamatta likkumus nemmoht pahtraudsiht un pehz wajadstibahm pahrtaisiht. Keisarim buhs us weenu no abahm puffedem jasittahs.

Parise pilna weena behdiga notikkuma, kas nupat noizizis. Keisara tehwa brahta dehs Pierre Napoleon sawa istaba ar pistoli irr noschahmis kahdu lungu ar wahydu Noir. Ta leeta irr ta nahlfusi. Rahds awischu

rakstijats Rochefort sawâ lappâ bij printſcha gohdu aiftiz-
ziſ un prinziſ tam ſubtijſi ſchabdu grahamatu:

„Parifé 9. Janwer. Zuhſ effect mannuſ peederri-
guſ weenu pehz obtra iſgabnijufchi, ne-effect nei ſee-
was nei behrenuſ tauwifufchi, taggad Zuhſ nu arri
manni zaur kahdu no ſaweem darbineeſeem leezeet
aiſtikt. Bet no wiſſeem teem, kaſ mannu wahrdu
neſſ, man weenam irr taſ labbumſ, ka eſmu ſwab-
badaſ un neſtahwu nekahdâ walſtſ amata. Tavehz
tad eſ Zuhſ jautaju, waj gribbeet ar ſawahm krah-
tihm ſawai tintepuddelitei preekſchâ ſtahteſ? Gan
man irr maſ zerribas, jo laſſu Zuhſu lappâſ, ka
effoht ſaweem draugeem fehlijufcheſ, ſawu dahrgu
dſihwibu par gohda atmalkaſchanu nedoht. Tatſchu
gribbu wehl zerreht, ka pitteklis Frantſchu gohda
Zuhſ ſlubbinahſ nahkt ahra no ta fakta, kur ſleh-
peeteſ. Ja tad effect gattawi to aiſſchaujamo at-
wilt, tad atraddiſeet manni ne leiſara pilli, bet
Nuteuil eelâ Nr. 59 un apfohloſ Zumeſ ka, ja
rahdiſeeteſ, Zumeſ netapſ teiktſ, ka ne-eſmu mah-
jâſ. Gaidoht Zuhſu atbildu man irr taſ gohdſ
Zuhſ ſweizinaht. Pierre Napoleon Bonaparte.

Scho grahamtu Rochefortſ nodewiſ ſawam darba bee-
dram, kaſ tohſ wahrduſ pret prinzi awiſe bij lizis un
ſchiſ apſkaieteſ par to, ka tohp par darbineeſu lamahtſ,
ſubtijſi 2, ſtarp teem Noir pee printſcha: Tikko ſchee
eenahkufchi, prinziſ jautajis, waj ſchee effoht tee darbi-
neeki, uſ to Noirſ zirtis printſcham par waigu, taſ ak-
kal norahwiſ piſtoli no naglaſ un ſchahwiſ, ta ka Noirſ
pahri fohktu wehl pagohjis un tad pee treppehm iſdſiſſiſ.
Teefu miniſterſ idewiſ ar leiſara ſinnu tuhdaſ pawehli
prinzi apzeefinaht un to leetu tilpat ſwarriqi teefoht, ka
kad arri buhtu no zitta dſimmuma; 60 teefaklungi feh-
dehſ ſcho leetu iſteefadami. Prinziſ nau ihſti jaunaiſ,
irr jau 54 gadduſ wezſ, bet effoht dikti ahriſ, ſawâ
muſſchâ jau daſchu effoht nogallinajis. Nedſehſ nu gan,
kaſ iſnahſ. Bet teem, kaſ ar leiſaru nau ihſti meerâ,
teem nu irr atkal no jauna ko ſmahdeht wiſſu leiſara ſa-
miliju. Waldiſchana bibdameeſ, ka behru deenâ nemeer-
neeki nezeſſ dumpi un turreja leelu pulku ſaldatu gattawuſ.
Bet newaijadſeja wiſ. Rokauta tehwiſ wiſſuſ miſſi lub-
daſ, laj draugi ar nemeera dohmahm paleekoht mahjâſ un
taſ palihdſeja. Kahdſ kungſ Keratry ſikumu ſpredeju
ſapulze lizis padobmu preekſchâ, ka no 1875 godda ne-
weenam nebuſſ halſa rekti doht pee walſtſ webleſchanahm,
ja taſ neproht laſſiht un rakſiht. Irr gan laiſ, tahduſ
no paſauleſ fakht nihdeht ahra. — Oſwiers nekahro ne
maſ pehz taſ lepnahſ piſ dſihweſ, kaſ tam pehz amata
weenahkafſ, bet paleek dſihwojoht ſawâ maſ mahjinâ,
Schillom eelâ. Arri jaunee miniſteriſ patihl ittin labbi,
tee nu nimmahſ wezgo rangu mehſt ahra. Kur til atrohd.
Leiſara wezgam draugom, Pariſeſ piſſehtu waldineekam
Gauſmannam irr tuhdaſ aſſtauka dohta un Chevreau winna

weetaſ ezelteſ; tapat irr arri atwehlehtſ, ka ſweſchu ſemmu
awifeſ joprohjam warr wiſſaſ eeweſt un tahm nebuſſ
wairſ jabihſtaſſ no zenſoru naggeem.

— Keiſarene effoht no Egipteſ ſew atwedduſeeſ libdſ
maſu aſſi un to breeſmigi miſlinajohſ. Zitti nu ranga
mohdei pakkaſ dſihteeſ un katra leelamahte gribb tahdu
ſwehriau eemantoht. Bet Keiſareneſ aſſ effoht deewagan
nebehdneekſ, eekahpiſ printſcha ſeemaſſwehtu eglitê un
to ta ſaploſſijis, ka behdaſ bijuſſchaſ to redſeht. See-
wiſſchleem nu irr atkal jauna mohde uſnemta, wiſſahm
drehbehm waijagohſ bruhnahm buht, walſtoteſ ka laſſapi
pa eelahm. Rungeem atkal zeppureſ effoht iſgudrotâſ,
kurrâſ tamdeht labbaſ, ka „labriht“ fakkoht, taſ nemâſ
newaijagohſ noemt, kad til ar peeri paraſtoht, tad maſa
maſſinite, kaſ zeppurei peetaiſita, labbi ſtipri eekleedſoteſ
un taſ preekſch apſweizinaſchanahſ deewagan.

No Londoneſ rakſta, ka wezga gadda gallâ un jauna
eefahkumâ ap to gabbalu breeſmigâſ wehtraſ ploſſiju-
ſchahſ, kaſ uſ jubraſ daudi ſkähdeſ darrijuſſchaſ. Iſ-
gabjuſſchâ gaddâ, ka ſarehlinahſ, wairahſ ka 2500 kuggi
uſ uhdeneem irr draggati.

Spanija. Kortſes ſapulze irr mahjâſ ſubtitâ. Kahdſ
kungſ, dſirdeſamaſ ka Genuâſ erzogſ nenahſ Spaneeſcheem
par kehniu, jautajis Prima miniſteri, ko nu dohmajohſ
darriht, waj nu wehl negribbeſchoht ſemmi par brihwalſti
taiſiht? Schiſ atteizis: Pateſſi ne, kad 2 nenahſ, wehl
7 man buſſ kullê, kaſ nahſ. Waldineekſ Serrano arri
taiſahſ atkahpteſ, laudiſ ſohſi beſkaunigi. Wezais
gabjis ar ſawu adjutantu dahriſâ zereht, te uſ reiſ dſied,
ka piſtole ſprahgſt un lohde gar auſihm uſſchwinkſchahſ
ween. Bijuhſ tumja un nau dabujuſchi ſchahweju rohkâ.
Tâpat uſ teefu miniſteriſ Borilla, kad taſ pa gubernahm
apkahſt braulaja, Barzellonaſ piſſehta nebehdneeki ſwai-
diuſchi ar terpentina puddelehm, ta ka waijadſejiſ ſaldatuſ
ſaukt. Kaſ tad gribbeſſ tahdeem par kehniu buht?

Rohma. Wahzu biſſkaps Stroſſemayr ſwehto tehmu
ſapulze ſpehziqun runnu turrejiſ, kurrâ rahdijis, ka wiſſaſ
behdaſ, kaſ kattolu baſnizai taggad jazeekſ, zekoteſ no
tam, ka ſeſuitu beedribai til daudi walſaſ tohp atweh-
lehtſ; tablahſ runnajiſ par to, ka neklahjoteſ wiſſaſ
zittaſ tizibâſ un gudrihu mahzibâſ, kaſ neſa-eetohſ ar
kattolu tizibu tuhdaſ nolahdeht un aiſleeqt. Preſidente
Kapalti raudſijis to apſaukt, bet wiſſch wehl jo drohſchaki
atbildelijis, ka tamdeht effoht fanahkufchi, laj par baſnizâſ
eenaideeſeem pahrunnajoht un uſ to patſ pahweſta tehwiſ
ſchohſ te effoht kohpâ ſa-aizinajis. Rewarejuſchi neko
atteikt. Sapulzeſ jau effoht libdſ 300 tahdu, kaſ nebuht
negribb paraſſiht to tizibâſ gabbalu, ka pahweſta wahrdi
wiſſi beſwainigi. — 4 no ſapulzinateem biſſkapeem, ſtarp
teem 2 kardinaſi Meiſach un Pentini, jau zaur nahwi irr
ataizinaſti un ja ſapulze, ka dſied, libdſ Behtera Bahwila
deenai gribbeſſ kohpâ palikt, tad jau gan labba teefa
buſſ apmirruſchi, jo daudi irr ſtarpâ ſtipri wezgi wiht.

Spanija. Baldišchanas kungi, kas pa seemas-
fwehtkeem bij isbraufuschi us Prima generala muischahm,
greeschahs weens pakkat ohtra us galwas pilsehtu atpakkat.
Bet mas preeka atrohd preekschâ. Genuas erzogs, kam
bij Spanijas lehnina zeppuri dahwajuschi, irr lizzis at-
bildeht, paldeems, bet newarroht wis nahlt, mahte to
nebuht negribb redseht. Kur nu laj atkal zittu useet? —
Palaidneeku pulks pa galwas pilsehtu lohti augoht, is-
gahjuscho nedel' lahdam walsta weetneekom us eelas nau-
das makkelis ar wissu naudu atnemts, preezigs ka wehl
dshwibu pahneffis mahjäs.

Schweize. No Bernes raksta, ka pee Berlichinas
nupat leela nelaiime jour to notikkusi, ka damfluggim lee-
lais katls sprahdis un pufs luggi ar wisseem zilwekeem
gaisâ isspahrdijis.

Konstantinopole. Turku sultans dabujis dsirdeht,
ka Montenegreeschi nemas nau til leeli meera draugi, ka
fakkahs, un irr pawehlejis, laj wairahk karra spehka us
scho zeeminu pufsi fuhtha. Egiptes lehnina labbad tam
arri wehl dohmas deefgan, jo schis nemas negribb sawus
dahrgohs brunnufuggus sultanam atdoht. Gruhti tahdu
usauguschu behrnu pee klaufibas peedabuht.

No Rihnu semmes raksta, ka Englantes prinzi ne-
effoht nemas ar pilnigu gohdu usnehmuschi. Laudihm
agrahl bijis teikts, ka nahkschoht swesch lungs, kas 10
pehdas gorfch un kam 3 azzis; kad nu eeraudsijuschi, ka
tahds patš zilweks ka simts zitti, tad drihs tam mugguru
greesluschi. Jaunais keisarens ne mas nau to sawâ pilli
apfweizinjais, lizzis teikt, ka schis wehl effoht par jaunu.

— Rihneeschu subtittee buhschoht drihs us Pehter-
burgu nahlt un ar Kreemu Keisaru ihpafchu draudibas
kuntrakti derreht.

Amerika. Isgahjuschâ gaddâ no zittahm semmehm
turp aigahjuschi dshweht 101 tuhft. zilweku, 61 tuhft.
wihreeschu un 40 tuhft. seeweeschu.

— Walparaises pilsehtâ kahds baggats kaufmannis
fanahza kildâ ar jaunu offizeeri, kas to us pistohlehm is-
sauza. Bet kaufmannis prahta wihrs buhdams atbildeja:
Man nebuht negribbahs nei Zuhš nokaut, nei fewi lit-
tees nokautees. Bet waj sinneet ko? Gita tē mešchîâ,
ismelejeetees few kohlu no manna resnuma, nostahjeetees
us 30 fohlu tahlumu un tad fraujeet ar sawu pistohli tam
wirfâ. Ja buhseet trahpijuschi, tad es teikschu, ka Zums
taifniba. Ja ne, tad Zuhš manni peeluhgseet. Offi-
zeeram to dsirdeht smeekli sahka nahlt un dufmas pah-
gahja. Gahja abi kohpâ us trakteeri un tur beidsamohs
dufmu ohgles aplehja. Kad jelle arri zittäs walstis wezzu
wezza nebuschana reis sustu!

Australijas Wiktorijas kolonijâ laudis stipri usneh-
muschi lauku kohpschânu, prohwejuschi seht wissas tahs
labbibas sortes, kahdas pee mums un baggatu augumu
redsejuschi. Belfees tad tur jauna semme, kas labbu teesu
labbibas warrehs andelē doht. Turkloht fahkuschi arri

tabaku audseht, wihna kohkus stahdiht, lafchus uppēs un
sakkus meschōs laist, tã ka ta pufse drihs mas mas buhs
isfchirrama uo muhsejahm. S.

Englantē nesen sawahds kauschu pulzinsch kohpâ sa-
nahza, prohti tahdi laudis ween tillai no kahda kunga
kohpâ sa-azinatî, kas 25 gaddu laikâ nebij stiprus dsch-
reenus dschruschi un — rau 38 tahdu zilweku atraddahs,
kas nebija dasch 34 gaddōs ne brandwihnu nei allu nedf
arri wihnu muttē nehmuschi. — Zit gan tahdu buhtu
starp Latweeschēem?! E. F. S.

Wahrbandi, ja labš, paturri!

Isghajuscha gadda Deema fwehtiba us laukeem un
plawohm flehtis un labbatas atkal pildija, wezzi paradi
pa bischlim tohp isdsehsti, maise un sehla buhs un ja
Deems wehl scho gaddu dohs, tad drihs tahs wahjas
Egiptes gohwis buhs aprihtas no treknajahm. Bet kad
nu tas nestahw muhsu warrâ sinnaht, kahds schis gads
buhš, tad laj ar prahtu to fanemtu mantu walkajam un
ja ween warram ir us preekschu no tahs ko pataupam.
Tad leezeet scho gaddu wehrâ, mihti faimneeki un rent-
neeki, kã arri wiffi, kam mas jeb nemas lohpu gannikles
waffarâ nau, — schinni gaddâ warrat jo lehti sawu lohpu
skaitli pehz plawu un ganniktu wehrtibas eegrohst.

Nesen fatikkohs ar kahdu pahrtikkuschu faimneeku,
kas melleja gohwis pirkt. — No runnas zellahs runna.
Es waizaju: „Kapehz, waj jums til mas lohpu?“

S a i m n.: „Lohpu deewegan lihds schim bija; bet kad
nu schogad papilnam feena un falmu; tad jagahda wai-
rahk lohpu, laj fuhdi wairojahs. Warretu ir wehl ohre-
teek lohpu turreht, bet kur tad kohs laj waffarâ leek. Ar
to masu gabbalinu gannikles nepeeteek; lohpi ni tanni star-
pã kur papuwe sa-arta un rudsu lauki nau wehl nowahkti,
skaidri panihkt.“

Es: „4 gohfninas jums taggad maksahs simts ru-
bulu. Ja nu nahkloshâ gaddâ mas feena usaug un lohpu
tirgus tadeht krittihs, tad warreseet tahs paschas par
50—60 rubl. pahrdohht. — Nemmat tadeht tillai 50 rubl.
un peepehrkat par teem falmus jeb zittas kahdas streijas,
kas schogad lehti dabujamas. Tahs 8 gohwes, kas jums
jau mahjäs, barrojat jo wairahk un labbaki ne kã lihds
schim un paturrat winnas pawaffarâ wissu April un Mai,
jeb til ilgî stali, kamehr nowahkti lauki lohpeem pilnu
wehderu atmett. Mai un Juni jau warrat ahbolinu plaut
un pastarpahm ar sehku gohwes barroht; tad redsefeet,
ja tillai papilnam streijafeet, tad gohwes jums meenâ
mehnesi til dauds subdu taiffis, kã seemâ pee saufa eh-
dama ne diwu mehneschu laikâ til dauds neredsefeet. Zuh-
su kapitals — tahs 8 gohwes — jums leelakas prazentes
atmettihs, ne kã 12 gohwes slikti turretas. Subdu staki
jums buhs pilni, laukus warreseet no weetas ar beesu

fahrtu nosuhdoht, zaur lo zittà gaddà buhš graudu, falmu un pelli Deewa fwehtiba."

Saimn.: „Zuhju padohms gan rahdahs labš. Bet tad jau gaudrihš wiffu ohbolinu waffarà gohwehm fabarofchu un seemà firgeem nefas ne-atliks? — Gannefle tad jau arri pa welta stahwehš?"

GS: Raj firgeem labba ehdama netruchtu ahbolina weeta, tad seemai behgoht nogahleet papuwas trescho dalku or fuhdeem un eesehjat tur febbahl wikkus ar aulsahm fajauktus; meeschus un it ihpafchi addeenus warr arri fehklai peejaukt. Tahda fajaukta labbiba mehds prahwi augt, un kad wiffi seeddš, tohs noptauj un ischahwe, tad firgeem ahbolina flahde un jums fehkla un darbs buhš atlihdifinai. Rudsfi pehz falli plauteem wikkem tilpat labbi augš un juhfu lohpi jums us tahdu wihfi trihskahrtigu pelnu atmettihs. — Tahs lihdsenahs un flapjahs weetas gannefle, atlaideet par plawu, kalwas un druwat derrigas weetas raugat pa dalkaj usplehst. Ja kahdu puhraweetu labbakas semmes pee mahjahm, jeb dahrsà ar lohpu-beetehm, kahleem (Turnips), spruhstahm, jeb semmes-abboteem (Topinambur) apstahdiseet, un jums buhš kahdi pahri simts puhru tahdu fakuu, fo gohwehm un arri juhlahm dsurdht, tad buhš ir peena, graudu un naudas.

Saimn.: Kad es wiffu fawu gannikli usplehstu, waj tad nebuhtu derrigi, drumas us wairahl ne kà 4 lauleem strahdaht un tad ahbolina gannekli lohpeem doht, tà kà muishas to darra, fur drumas 10 laukš cedallitas? — Nahdahs arri, ka ahbolinsch mums til labbi wairs ne-aug, kà fennakš gaddš?

GS: Kam beesaki ahbolinsch atkal tur sehjams, fur tas jau preeksch 6 gaddeem audsis, tee labbaki darrihs zittu ahbolina surti sehdam. War prohwi: Baltais ahbolinsch ar timoti un zittahm sahlehm dohd arri labbu feenu. — 40—60 puhraweetas us wairahl ne kà 4 lauleem dalliht, nebuhtu wis teizams, ja tikkai 4 laukš turredami papuwi wairahl preeksch fehla, jeb zittu kahdu andeles augtu audseschanas bruhkejam. Kehmeles, (skatt. Leppewitsch „selta graudi“ 224 lap. puss.) Anglu finnepes un masahs puppas, (weiße Perlbohnen) kas wiffas 5—6 rubl. puhrà tohp aismakfatas, eenahkash papuwà un wehl laika atstahj semmi rudsu sehjai. — 10 lauku eedallischana, fur trihs lauki ar ahbolinau jeb sahli fehti, ir tikkai tur geldiga, fur mas, jeb nemas plawu un gannikles nau. Ahbolinsch 3 gaddi us weetu augdams semmi noplizzina un ta semme irr grubti apstrahdajama. Bes diwreis fahrtoschanas un sipras ezjeschanas nekad waffarajs tur labbi ne-isdohfees. Pehz 1 un 2 gaddi anguicha ahbolina meeschi jo labbi aug. Tee, kas 10 laukš tur dauds wairahl no teem pelnas dsihru 8 jeb 9 laukš eegrohšdami un lohpus lihds tam laikam stalli turredami, fur lauki un plawas nowahktas. Pee baggata feena un falmu gadda tas lehti eegrohšams, it ihpafchi ja wehl

eefpehj streijas un lohpu barribas kahdu dalku peeprift. — Leelas fainneezihas wairahl ne kà masas redsam fuhdu trubkumu. Un kapehz neweens negribb tas virmais buht us schahdu wihfi saweem laukeem fuhdus eegahdaht? — Kam weegla un slihta ahbolina semme un mas plawu, tam gan ees jo grubti. — Ja ar prahligu lohpu lohpschanu ne-eefahksim un labbakas lohpu slakkas ne-eegahdasim, tad sawus laukus un fainneeziha nekad us preekschu newadsihsim. Slihte semmes gabbals un slihta lohpu sugga gribb to paschu apklohpschanu fo labbi, un tomehr pee augteem irr leela starpiba. Taggad, fur dselzjehti par lehtu naudu muhfu prezzi tur nowedd, fur ta labbi tohp aismakfata; tapat arri no turrenes fur labbiba zc. labbi pa-auguse, to gan weddihs turp, fur nau til labbi isderusehs, bet mums tad grubta gadda wajjadsehs sawu masumiu pa mas naudas pahridoht, kà tad gan pahritiksini?!

Laiks irr prahtu zillah un daschu weztehmu eeraddumu atstahj; luhgsim arri zeen. Awischi apgahdatajus laj mums us jannu gaddu starp zittahm arri wairahl tahdas mahzihas dohd, kas semmes un lohpu lohpschanai leeti derr, jo eefsch schihs buhschanas eesam zittahm kautahm sipri palikkuschi pakkala. S. K.

War grammatu frachtwehm un lassischanas beedribahm dohmas, skohlmeistern konferenzenzi preekscha zeltas.

(Stat. Nr. 1.)

2) Dhtra leeta, ar fo grammatu behgli ranga fegtees irr: Kur loj to naudu nemm? Bet waj ta atruuna irr pateefiga?

Kad scholaike puifchu un meitu lohni solihdsina ar fennako, tad naudas knappibu newarr wis par kawekli eefkattih, taggad paldees Deewam naudina nau wairs til dahrga kà fennakš laikš, taggad kateis deenas strahdneeks ohre til dauds par deenu peln kà fennaki. Kad to gahdigi til faturretu, tad wairahl kà tas pusrubulis atlikru, fo preeksch lassischanas grammatahm doht; bet schi laika lepniba un kahriba awehd leelu leelo naudu un lohni, ka dascham labbam gadda gallà nau ne wehdina pee meefas un dwehseles. Zil naudinas nerippo schihda paunas, zil pee schenka galda teefas deenas muishas frohga pappus kulle! Waj tad tas arri bes tehrina fo jauka ferschina apdsced:

Sehns lihds bandu pelniht fahl, Tubdal vihpi pittees mahf, Suhz nu to bes apnikschan Raj arr' malkam isdohschan; Ra warr leelu pulkà stahtees Lihds ar winneem gohdà kahptees. Gohdigam fainneekam un tapat gohdigam puifim waj meitai nebuht newarr tee graffischi truhkt, kas preeksch grammatahm wajjadfigi. Wehl peeminnama irr

3) Wezzafu neprahitiga aistawefchana.

Warretu gan jautacht: „Waj tad kahds wezzafs sawam behrnam labbu newehlehs?“ Katriis tatschu labpracht par sawa behrna labklahschanu ruhpejahs, un gabda, ka behrnisch warr isaugt par gudru prahitigu zilweku, ka pehz warr nahkt gohdâ un mantâ. Tas nu gan teesa. Arri muhsu laiku wezzafi sawus behrnus gan mahza, bet truhkt arri tur wehl dands.

Tas labbakais laiks preeksch jauneekeem laj sahktu mahzitees lassihht buhtu kamehr wehl nau ne zaur kahdeem darbeem aistaweti, warbuht jau no festa un septita gadda, tad behrna prahits wehl nau eefahrts us pasaules neekeem un preekeem, un prezajahs wehl ar newainigeem preekeem.

Bats esmu redsejis behrnus, kas 5 waj 6 gaddus wezzi, redsedami kad zitti grahmatu laffa, wezzafus luhof, laj arri winnus mahza. Wezzafi to luhgfschanu toreis nepeenehma bihdamees, ka behrns nepaleekohht zaur agru mahzibu weeglis prahitâ un peezi gaddos febbahl scho paschu behrnu ne ar pahtagu newarreja wairis pee grahmatas peeppeest.

Kad nu tohs masohs sahktu mahzihht, kamehr wiinu prahits irr wehrigis, tad no wianneem ar laiku isnahktu gan labbi lassitaji. Kad teem, kas abbezi un katkismi ismahziju fchees pasneegtu ar weenu jaunahs grahmatinas, un kad tohs, kad isloffiijuschu pahriautatu par weenu un ohtru stahstinu un ko behrns sawa jaunibâ warbuht wehl newarretu pilnigi fanemt to issklaidrotu, kad pehzaf kur tee leelaki palikluschi liktu pawakkaros un wolkas brihschds wiffceem mahju laudihm preekschâ lassihht kahdus jaukus stahstinus, tad no tam wiffai tautai leels labbums nahktu, behrni taptu labbi lassitaji, mahju laudis labbi klaukitaji, tahs negohdigahs runnas un singes, kas taggad pawalkas brihschds grabb kâ skallu kuhli sustin issustu. Preeksch tahdas preekschâ lassifchanas warretu nemt grahmatas no lassifchanas beedribas. Bet taggad wehl dasch atbild: Kapehz tad es preeksch behrna katru gaddu tik dands laj isdohdu, kâ tad manni wezzafi preeksch mannihm nefa nau dewusch, tik weenu neddeku nosuhthja pee wezzahs Tschuhffchu Greetas pahtaru mahzibâ, un waj tad es ne-esmu zilweks? Gffi gan, bet behdas tewi usluhkoht.

Dands jaunekku wehl schinnis laikds stahw appatsch tahdas neprahitigas audsinaschanas, kas wianneem newehle grahmatas lassihht.

Dasch jaunellis dohma, kad buhschu leelahks un sahlschu bandu pelniht, tad warreschu pehz patilfschanas nopirkees daschas derrigas grahmatas un arri no lassifchanas beedribas nemt, bet waj to darrihs? Redsejim tahlahl, waj nebuhs atkal zitti kawekki, kas lassifchanas zekâ stahsees.

(Us preekschu beigums.)

V a b' r i h t!

Tê nu esmu, mihslo tautas meitin, un salku fimts paldeews, ka gribbi manni pawissinaht. Tik tik nenosebbojohs. Satikku schurpu nahkdams wezzo Behtschu, tas manni praffa: Nu, Wisdeggun' kur tad tu mettees. Salku tam: Nesalk' nefa brahl, broulfschu zeemâ. Schis tew dohmaja gan manni uslohbobt, bet es ar schrauzee-neem arri nebiju flinks, dewu pretti, kamehr palikka rahmahks. Nu es ar, sahkam treekt. Bij man ja-issstahsta, ko labba braufdams mekleschoht. Teizu tam ka zeemodamees gribbu issinnaht:

waj wezzafi jau agri sawus behrnus pee grahmatas rad-dina un us wiffu labbu mahza, waj behrni irr wezzakeem, fainneekeem un fainneezehm paklaufgi, waj nenurd un nebibbina wahrdus pakkal kad teem ko leek darriht?

waj fainneeki irr gahjeem par labbu preekschsbmi, waj rihtds darbu sahkdami un wakkaros beigdami arri wihscho Deemu peesault jeb tik sinn, mahzitajam kad tas pahtaros braufdams jauta „Waj pahtarus arri turreet?“ atbildeht: Kâ tad nu ne?

waj meitas wakkaros ne-eet staka augschâ jeb gubbeni gul-leht, laj zeema puiffischi, nabadssini pa wetti sahjinas nenotezzina, waj atkal puiffischi peeguffâ jahdami arri paleek pee firgeem tohs gannidami jeb nejahda no weenahm mahjahm us ohtrahm, kamehr tahdas useet, kur branga fainneeze wehl preezajahs, ka pa flehts wirsu eet neggu neggahm. Kur tahdu nekahrtibu sa-ohdischu, kas daschos lehtizigahs meitas gohda frohniti jau dublôs eeminnusi, tur es schlandaschu un isschlan-dajees padseedaschu wezzo dseesminu

Kurra meita gohdu gaida
Zai lajmina frohni pim;
Kurra gohdu negaidija
Zai no ehrlischa darrinaja.
Kurra meita gohdu gaida
Dabuh's wiru sahbas;
Kurra gohda negaidija
Za tik kahrla wihsites.

Redsefchu kâ rentneeki dsihwo ar kalpeem un kalpo-nehm, waj weeni tur ohtrus zilweku kahitâ, waj dohd pa-ehst, waj laisch basnizâ, waj gadda gallâ atdohd lohni, waj kalpi arri klausa maiesedewejam un krahj labbumu arri ais mugguras?

Waj teefneschi spreesch pehz taisnibas un likkumeem, waj pagasta waldineeki pareisi walda naudas un magasinahs, waj weetneeku pulks nau weetahm tik tahdi aufchas, kas nefa zittu neproht, kâ tik pretti spahditees un „ne, ne,“ saukt?

Frohgeem un schenkeem arri negribbu garram eet. Gribbu redseht waj ne-atraddischu tur behrnus pee frohga galda, jaunekku pulkus pee trumpehm, wirus, kam see-wa un behrni mahjâs pehz maieses smilkt, pee pilnas butteles waj glahses fehscham. Praffischu weenam ohtram, kâ to nauddu pelnijusch, ko tē istehre, waj jau irr sawu

artawu preefš nabageem, preefš bašnizās un fkošlās wajadšibahm mettufš; eefšhu fluffitim frohga brahli- fšeem lihdi us mahjahm un redšefšu, waj tee nenofriht kà wepri pee durwu fleegšhāa, waj nerahjahs ar feewu, waj fihwais galwā nefahf fpaħditees ar rohlahm un kah- jahm, waj dulla galwa lauj no rihta agri zeltees un pee darba eet?

Teizu wehl fcho un to, ko labba gribbu redseht, kah- dus notikkumus un launus tehwu tehwu eerasčas gribbu raudšiht noraddinaht saweem tautas brahkeem, laj tee pee firds liktu, ko wezza tautas dseefmina jau mahza:

Netiht man sems firdstufš

Ne dublaini fahbazini.

Netiht man flitta flawa

Labbam tautu deħlinam.

Tà treezohht labš laizinfš ailgahja, tik tik nenofebbo- johš, bet nu braukšim! Saffekt wiffseem mahjās daudi labbas deenas, un ja kaš kahdu fchnauzeenu man gribbehš peefuht, tam no firds pateifsees

Wisdegguns!

W i n n e f t i.

Pehterburga. 2. Jamwar. Winnestu wilkšanā no pir- mahš 5 procentu walfts aifseenešhanas bihtetehm fšee nummuri winnejušči:

200,000 rubl. serija (3563) Nr. 19, 75,000 rubl. serija (3195) Nr. 35, 40,000 rubl. serija (1980) Nr. 30, 25,000 rubl. serija (1962) Nr. 3. Pa 10,000 rubl. winnejušči: (5533) 18, (12935) 30, (19336) 42. Pa 8000 rubl. winne- jušči: (16531) 34, (14283) 11, (6294) 21, (19156) 19, (8873) 44. Pa 5000 rubl. winnejušči: (17264) 25, (7110) 3, (11140) 43, (18182) 48, (7809) 1, (5909) 6, (19457) 8, (1464) 47. Pa 1000 rubl. winnejušči: (1418) 40, (2045) 48, (9522) 21, (11306) 48, (16781) 3, (1762) 37, (3106) 17, (10445) 21, (11593) 1, (16924) 24, (1827) 9, (3203) 49, (10559) 31, (14756) 3, (18189) 13, (1941) 24, (8077) 48, (11117) 49, (15563) 14, (19158) 14. Pa 500 rubl. winnejušči: (13487) 18, (17816) 29, (3495) 8, (491) 28, (7060) 23, (1951) 32, (12368) 28, (13074) 29, (3996) 22, (7565) 15, (7153) 16, (10336) 14, (17783) 9, (2693) 35, (5710) 2, (6367) 49, (17254) 50, (11530) 40, (3279) 6, (19569) 30, (18053) 31, (1770) 13, (19415) 46, (7049) 27, (12861) 22, (3418) 9, (6876) 28, (5056) 6, (15625) 34, (390) 24, (10730) 30, (21) 50, (11051) 27, (9827) 45, (13232) 49, (8125) 48, (11413) 35, (17380) 9, (10681) 9, (10307) 33, (12992) 24, (2383) 34, (4057) 13, (9790) 7, (4431) 20, (8332) 3, (8182) 36, (4210) 38, (11891) 36, (8932) 43, (19845) 38, (9009) 13, (18780) 17, (16175) 44, (11505) 26, (2347) 14, (469) 11, (11895) 5, (14352) 1, (18469) 42, (3306) 1, (11518) 21, (97) 24, (19991) 27, (5933) 4, (9352) 11, (1480) 32, (10826) 45, (4010) 40, (9512) 36, (7670) 46, (1062) 17, (3559) 22, (10309) 17, (19437) 23, (18851) 42, (14807) 25, (4696) 35, (8261) 31, (16287) 4, (18053) 11, (10725) 48, (11594) 28, (19591) 46, (1805) 45, (15383) 21, (14023) 2, (3904) 23, (5539) 31, (7989) 22, (11788) 44, (15036) 22, (10028) 42, (6562) 29, (7507) 14, (607) 50, (16769) 36, (15343) 18, (525) 46,

(11227) 4, (17451) 41, (1570) 34, (13059) 20, (15047) 41, (2602) 46, (6293) 30, (2550) 31, (12816) 19, (6) 37, (19702) 22, (1883) 3, (4097) 42, (151) 37, (7374) 43, (14390) 22, (3072) 40, (7997) 36, (3130) 41, (5235) 41, (9800) 12, (10891) 16, (1104) 46, (12648) 43, (1825) 50, (5317) 49, (5511) 31, (7014) 9, (5060) 44, (10179) 22, (4448) 10, (706) 39, (19964) 28, (13486) 13, (16935) 9, (2826) 5, (17300) 46, (12057) 46, (10155) 42, (736) 22, (3830) 31, (5856) 38, (15823) 48, (5266) 29, (11109) 5, (567) 42, (5381) 1, (3848) 36, (10125) 20, (5442) 27, (689) 21, (2349) 41, (2647) 32, (18545) 43, (1334) 43, (12841) 7, (8302) 47, (2824) 50, (12101) 36, (19621) 48, (7292) 19, (16861) 42, (17423) 33, (16955) 2, (16886) 48, (2764) 15, (10354) 11, (7110) 23, (9363) 1, (16902) 30, (9087) 13, (7532) 12, (12334) 37, (10611) 2, (13079) 30, (2282) 4, (18678) 37, (5100) 37, (8749) 38, (3435) 6, (14885) 3, (7940) 28, (12412) 34, (3823) 26, (6877) 49, (4454) 44, (13620) 48, (1706) 49, (8414) 17, (12223) 27, (36381) 26, (10947) 42, (8272) 30, (16103) 31, (1318) 15, (11418) 2, (12510) 1, (9365) 39, (5311) 22, (9313) 47, (11031) 31, (2867) 27, (16273) 41, (14054) 24, (17634) 40, (11813) 14, (11903) 45, (15126) 41, (6423) 12, (8641) 25, (11347) 40, (12107) 48, (13548) 28, (3014) 18, (832) 3, (9880) 38, (9740) 42, (9727) 5, (8688) 38, (12291) 10, (13994) 14, (9585) 43, (17175) 17, (5497) 31, (1036) 19, (1246) 2, (11346) 11, (11219) 48, (3256) 41, (1989) 32, (8045) 17, (16645) 28, (4176) 2, (12994) 19, (14360) 11, (14510) 24, (1174) 26, (12027) 48, (3412) 40, (678) 37, (13533) 41, (8889) 42, (18827) 4, (4844) 1, (19677) 17, (13923) 40, (11689) 14, (10547) 47, (11434) 28, (8320) 15, (8992) 20, (7005) 44, (4742) 23, (15668) 47, (15547) 7, (4376) 27, (3342) 39, (4053) 38, (19506) 26, (15358) 6, (5584) 50.

Šmařajamo un iħdšehšhanto bihtetu nummuri: 7708, 1273, 13985, 14734, 1155, 7720, 3395, 16816, 18288, 15640, 13300, 14952, 4618, 13683, 5047, 13687, 16762, 12105, 2707, 19272, 16798, 1928, 19612, 13368, 14177, 12267, 19838, 11542, 10845, 4341, 13602, 3897, 422, 18206, 4410, 15308, 15374, 355, 12125, 15413, 270, 18821, 9173, 10823.

Wisjaunafahš finnas.

Pehterburgas awiseš „Jaw.“ rakřta, ka kreewu walftai 1869. gaddu eefahfoht pawiffam effoht bijufšči 727,000 šaldati un to gaddu beidsfoht 1000 šaldatu mafahf.

— Ta no Wiřta tilta finnota nelaimē, kà Pehterbur- gas awiseš rakřta, paldeens Deewam nau teefa, jo ne- weens žilweks tur ne-effoht nesliħis, arri neweens řipri eewainohťs, bet kahdi pahri tik lihdi weħderam eeluhša uhdeni un weens pars tik biřhkt tappa fařkrambahťs.

Parise. Awifchu rakřtitařs Rochefort sawās awiseš tik aylam keifara Napoleona un wiffa keifara namma goħ- du aiřtiħis un turflaht laudis us dumpi uffauħis, ka mi- nisteris Olliviers winnu par to teefai gribbeja nodohť. Rocheforta draugi par to parlamentē leelu dumpi zeħle, bet kad ministeris řohlja no amata atteikťes, ja parla- mente newehleřfoht kahdu laufchu muřinataju teefai no-

doht, tad parlamente to ministeram atwehleja gan ar 226 pret 34 balsim.

No Konstantinopoles teel sinnohts, ka ar to wezzu gaddu ir tas wezzais scribdiafch stary Turku-sultonu un Egiptes wihzekhninu effoht beidsees, jo wihzekhninfch irr schinni leeta sultanam paklausigs bijis, ka schim ir sawus apbrunnatus karru-luggus atdewis.

Tebrpatá tanni 2. Janwari ta dikti leela Jggannu Utturu-draudse tappa ischikitta us 2 draudsehm, prohti us Tebrpatas Jggannu lauku- un pilsehta-draudsi.

R. S—z.

Naudas tirgus,

Table with columns for interest rates (5%, 4 1/2%, 5%), types of securities (walfs-aifseeneschanas, walfsbankas-billetes, Wilsf. psandbriefes, etc.), and values in rubles and dollars.

Labbibas un pretschu tirgus Jelgawá, tanni 10. Janwari, Rihgá, tanni 10. Janwari un Deepajá, tanni 3. Janwari 1870. gaddá.

Table listing market prices for various goods in Jelgawá, Rihgá, and Deepajá. Items include different types of rice (Tschehu), flour (miltu), oil (fweeschu), and other commodities with their respective prices in rubles and dollars.

Latw. Awischu apghdatajs: J. W. Safranowicz.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Leel-Gezawes pagasta-waldifchana darra sinnamu, ka Leel-Gezawes pagasta lobzetkem tanni 17. Janwari 1870 buhs rekrufschu lobfeschana. Tapedz wiffi pee Leel-Gezawes pagasta verderrigi, fas piras schkirras wezzumá stabu, tohy usaižinoti, tanni deená pee schibis pagasta-waldifchanas fanabht.

Leel-Gezawes pagasta-waldifchana, tanni 26. Dezember 1869. (Nr. 343.) Pagasta wezz.: J. Grundstein. Pagasta schriberis: Mengott.

No Berkenes pagasta waldifchanas wiffi, pee schibis pagasta verderrigi, rekrufschu wezzumá bubdamus pagasta lobzetkus, tanni 16. Janwari 1870. g. pulstien 9. no ribta cefsch Wizes teefasnamma pee lobschu wilschanas fanukinatees, turklabt sawas frustamas grabmatas libdi nemt.

Mubrumuischas pagasta waldifchana usaižina wiffus schvit pederrigis rekrufschu wezzumá bubdamus pagasta lobzetkus, tanni 16. Janwari 1870. g. pulstien 9. no ribta cefsch Wizes teefasnamma pee lobschu wilschanas fanukinatees, turklabt sawas frustamas grabmatas libdi nemt.

Tanni 16. Janwari taps pee Wassaringa un tanni 17. Janwari pee Schurpja Mundables meschafargeem schaggari ubtrupé pahedehli.

Weens mohderneeks un weens kallejs warr weetu dabuht un peekties Jaun-Platones muischa pee Jelgawas.

Stoblas muischa, netabt no Dubbeltvom muischu kroggs ar labbu gannibu un bareibu peektich 15 gohwim us arrenti dabujams.

Ta waldifchanas komiteja no Erdelowitza eerhedeichanas wiffcem, fas pee Kursemies arraju labrtas pederr, simamu darra: ka ta Sofolowiga semmes-lohpeja fshla cefsch Wezz-Sabtes pee Tuffum no Jurgeem 1870 aikal jaunus mahzetkus usnems; tapedz wiffi no Kursemies arraju labrtas laudis, fas sawus bebrnus jeb pederrigis greib litt isfshloht, tohy usaižinoti par tam to weemledichanu zaur rakstem jeb ar wahrdeem pee direktora kunga Sintenis libdi 1. Aprili 1870 isdarriht.

Nohtiga sinna.

Wiffi tee puischu, fas pee frohna Mangall muischas, Ribgas freid un Dinamides bainigas draudsi peektakiti, tohy zaur schu usfaukti bes arauschanabs tanni 2. Februari f. g. pulstien 8. no ribta, deht nekrufschu lobses wilschadas Mangall muischa fanukitees. Tapat tohy wefshdinabis, ka itweenam to deenu weektich tam sawas frohna- un pagastanodohschanas, ka aeri fristamas grabmas pee pagasta wezzata Minnufch zecimá peeneti buhs. Tee, kas schai nosagstichanai atraucees, taps ka pretineeki srabvoti un par behgtem usfauktiti.

Mangall pag. waldiba, tanni 2. Janwari 1870. (Nr. 146.) Pag. wezz.: G. Minf. (S. B.) Aut. Alfchnee, schrihw.

Tanni 28. Januári 1870 pee Ehrbergumuischas (Laubes) pagasta-teefas tabs Ehrbergumuischas Bekkeru-kajuu-mahjas libdi ar to Bekkeru-krohu waitahfshoblitajam taps pahredotas. Klabatapas sinas kuru briddi warr dabuht Jelgawá, pee Ehrbergumuischas dšimstikunga baren Gabn, pastes eela Nr. 17, un tapat aeri Ehrbergumuischa pee meschafungu Jakobshon.

Jumpravmuischa pee Bauskas ter labs spirtus un brandwihus no leelu un masu pahredofchana dabujams pikt.

Weens kroggs, 6 werkes no Jelgawas, ar fneehdi, plawadam un lauleem no Jurgeem 1870 us arrenti tohy dohts. Japeeteizahs pee Straumes muischas mohderneeka, appatfch Dshelmuischa (Paulagnade) 1

Schäfer.

Weens labs prezejhts kalps, fas buhwmeistera darbu probt, warr var lohni un deputati weetu dabuht Jumpravmuischa pee Bauskas.

Wypatfch rakstibts fshé simamu darra, ka wufsch sawu brandwihuu andeli Dohbelé tá ir eeritiefis, ka wufsch ar zitteem pahredewejeem cefsch pilsehtem weenu tirgu warr turreht. 2

Bething.

No jensures atwehlehts. Jelgawá, 12. Janwari 1870. Nr. 3.

Druckabts pee J. W. Steffenhagen un debla. (Té klabt peektikumš: Basnizas un fsholas sinnas.)

Basnizas un skoblas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahtitaj: Basnizas un skoblas sinnaam us jaanu 1870. gaddu. Sinnaas. Skohlmeistern konferenzen. Madagaskar falla (pee Afrikas). Peeminaas no Martin Luttera. Rabbs waheds par dseedataju beedribahm. Sinnaas par Loizigas ewang. Luttera mission. Maudu weeta Jerusalem. Kursemmes eedshwetaji weh tizzibahm skaltiti.

Basnizas un skoblas sinnaam us jaanu 1870. gaddu.

Deewa walts, ko Jesus Kristus taifa,
Ta laj naht, laj pleschahs katra deen!
Laj aust gajima, kas no mahneem raifa,
Muhs pee Jesus farrog' zeetah' seen'.

Skohlās Kristum jauna draudse krahfahs,
Basniza, laj kaudis wairah' eet,
Deewa wahrd's, laj atpibhd katras mahjās,
Deewa dseefmas mihl' un labprahd dseed.

Deewa meers laj katra buhdā walda
Ar' us jaanu schinnā gaddinā —! — —
Weenprah'tiba, satikkhana falda,
Puschkus pihdam' selta wainakā!! —

E. F. S.

Sinnas.

Johann Philipp Bedel, Bahrbeles krobua draudses mahzitaj's irr miris 10. Dezember i. g. Zerram ka us preefchu draugu roklas klaktakas sinnaas par aismiggufcha dshwes gahjumu mums sneegs.

Christoph Neuland libdshinnigais Rabilles skohlmeistera palihgs irr eezelts par skohlmeisterni pee Pohpes draudses jauneriktetas Biseszeema skoblas. Laj Deews palihd' skoblas zehlejeem un kohpejeem, laj swehtu to pirmo strahdneeku schinnā tihrumā.

Skohlmeisterni konferenzen.

Daschu reis jau awisēs lassijam par skohlmeisterni fapulzechm un preezajamees par tahdu eeweddumu. Zo kad weenam amatam, tad skohlmeisterni amatam tahdas fanahfchanaas irr wajadfigas, kur sawa amata behdas kã preekus ar brahlu firdi pahrunna un skoblas wajadfigas appreesch. Zil dascham no winneem, ar netizzami plahnū rezemiti dshwojoh't, wissu zauru gaddu pee skoblas galda jafeshch un deenu no deenas nepeekussufschem -jasneeds bariiba issalkuschahm dwehfelehm, un mas mas ta laika atleek, kur paschi sawā kullitē kahdu jaanu padohnu dabuhtu eektrah'tees. Smahdeht daudsi proht, bet mas irr to, kas skohlmeisterni grubtu darba zellu til ar dohmahm wihscho reisi pakkal isttaigah't un ar wissu firdi peepalidshet, ka skoblas darbē laj labbi weizahs. Tē nu brahli

fawā starpā lassahs spehkus. Lihdi schim jau arri dashōs Kursemmes aprinkōs tahdas fapulzes bijufchas un kã katra labba leeta aug, tã arri schi. Dsirdam ka tahs trihs fapulzes, kas Dohbeles, Kuldigas un Randawas prahwestu aprinkōs tohp turretas, taifahs us to fabeedro'tees, ka ilgaddus weenreij warretu wissu weenā kohpã fanah't un pahfpreesch tahs leetas, gar kurrahm ihpafchi sawā starpā jau pahrunnajufchi. Zo fapulzes deenu dohma us waffaras laiku nolikt un waj nu Saldū waj Dohbelē fanah't. Zerram ka ar laiku arri to redsefm, ka wissu Kursemmes skohlmeisterni sawam amatam par swehtibu warrehs kahdā gadda deenā kohpã fanah't. Deews laj arri schim darbam sawu swehtibu peeschfir! S.

Madagaskar falla (pee Afrikas).

Beidsamajā bibbelu beedribas fapulzē Londonē lassijufchi grahmatu preefshā, ko kahds Englantes mahzitaj's ar wahrdū Pool nupat no Madagaskar bij atlaidis un kurrā sinna dehd, ka Kristus mahziba arri pa scho fallu wirsrohku dabujufi. Us lehninenes pamehleschanu wissas elku bildes effoh't fadedsinatās, augstmanni likkuschees kristitees un winnu preefshimej wesseli aprinki tuh'dal pakkal dartijufchi un sawu paganu tizzibu atstahjufchi. Lehninene patte jau wezza gadda eefah'tumā kristigu tizzibu bij peenehmufi. Kad wiuna likka kristigu basnizu buhweht un tohs pil's muhrus nopleh't, kurrōs leela elku bilde mahjoja, tad tee paganu preesterni fahla pretti turretees. September mehnesi winni leelā barrā fapulzejahs galwas pilsehtā un prassija, laj lehninene apfshoh't winnu rektes fargah't. Pirms teem atbilda tappa dohta, lehninene suhtija sawu pirmo ministerni ar karrā spehku us to swehto zeemu, kur leela elku basniza stahweja, laj to tuh'dal fadedsina. Tã arri notikka, leetas, kam kahda wehtiba bij, tappa ilnestas un wiss zits fadedsinah'tē. Waschu pirmo sweeda uggunī leelo speeki, ko agraki swehtkōs preesterni kã karohgu papreefchu neh'faja; tad nahza 12 buhlu raggi, kur swehpejamahs sahles un swehto uhdeni turreja, tad 3 farkani leetus schirmi un elka mehteli, ar ko to gohda deenās isgeh'ra; tad elka mantinas, kas kahda tufschu widdus zelmā gulleja un beidsoht gahsa elku paschu uggunī. Bij sihda dekkōs eetihts.

Laudis ibijufchees roklas lausdamī stahweja no wissahm pufschem, kledsa: to Zuh's nefadedsinafeet, jo tas irr deews. „Redsefm, kad ugguns winnam neko nespehs padarriht, tad zelsim atkal wezzā gohdā.“ lehninenes sul-

laini atbildeja. Bet kad nu leesmas azzumirkli to pelnōs gabša, tad laudis sahka drihs smectees par fawu libdschinnigo tizzibu, gabja paschi palihgā un neffa sawus deewinūs weenu pakkal ohtra un sweeda waj uhdeni waj ugguni. Weens isneffa swehtu elka bilditi, ko libdschimm bij sihda mazzinā ecstihu turrejuschī un to arri sadedsinaja. Kad nu bij fawu elku kalposchanu atmettuschi, tad sub-tija pee kehnienes un lubdša, ko tad nu sčee laj pecluhdscht. Kehniene usdewa missionareem, laj tee nu gabda par mahzitajeem, par mahzibas grahmatahm, ka Kristus mahzibas gaisma warretu drihs atspihdeht pa wissu semmi. Un gohds Deewam netrukka nei mahzitaju, nei grahmatahm, sahka buhweht basnizas un pa wissahm fallas mallahm jau kristiga deewakalposchana atrohdama, tā ka warr gan fazzibt, ka Madagasfar falla irr par kristigu walstī pahwehrtita. Laj Deewē nu dohd, ka joprohjam sčhi gaisma tur spihd un gaismas auglus audse! S.

Peeminas no Martin Luttera.

Braunschweigas leetu krahtuwē (Museum) tohp 2 gredseni glabbati, kas zittureis Martin Lutteram peederrejuschī. Weens irr wiina daktera gohda amata gredsens un ohtrē laulibas gredsens. Birmais irr bees selta gredsens ar cegarrenu azzī, labbi leels, tā leekahs preeksch iblschka; azzī irr stikla ruhite, kas apsedš sudraba sifnini, sčhi patti atkal rahdahs eekahrtā trejōs gredsens un gar mallahm tai nolikti filli un farkani alkintini. Azzī stiklinā lassams gadda nummurs 1512, kurrā Lutters daktera gohda wahrdu ispelnija.

Laulibas gredsens irr diwkehrtigs selta riukis ar labbi augstin lahditi wiskā. Sčhis zekkulisch irr ischaujams un us weenu pussi redsams dimants, kas ustizzibu un spehku laj nosihme, us ohtru pussi rubihns, mihlestibas sčhime. Lahdite irr eekanteta ar silleem, farkaneem, balteem un melneem alkintineem. Dubbultais gredsens patē arri irr isdallams un eekschā reds tohs bohkstabus: M. L. D. — G. v. B. (Martin Luther, Doctor; Catharina von Bora). Gredsenā eekastiti tee wahrdi: „Ko Deewē sajubdšis, neweenam zilwetam nehuhs sčhitt.“ Kā zaur rakstu leezibahm peerahdams, Sakschu kurfirštā Friedrich Augusts sčho gredseni sčhinkoja 1703. gaddā Braunschweigas erzogam Rudolfam, kas to pehz Helmsketes augstai klohlai par gohda peeminnu dahwinaja. Ap to paschu laiku arri tas daktera gredsens turp nonahza. No turrenes abbi gredseni libds ar zittahm Luttera peeminnahm, wiina sudraba ehdamo korroti (no 1537. gadda), dseramo glahsi nahza us Wolfenbiteli un beidscht us Braunschweigas museju. Wolfenbitelē wehl irr diwi bildes no Martin Luttera un wiina mihlaks kotrihnes, abbas no mahldera meistera Kranacha us kohka mahletas tai gaddā 1526. Schinnis pilsehtōs Martin Lutteram tee pirmee

palihgi un beedri pee ta leela swehta darba raddahs, tur nu dusz tahs leetinas, kas zittureis wiina fillā roh-zinā bij. (Daheim.)

Kahds wahrds par dseedataju beedribahm.

Kad seema ar fawu dšillu sneegu, kas semmi tā ar baltu dekki bij apseggusi, sahł sust, uppēs leddus isburbulohť un iskust, tad sinnam kas notiks: tad dabba drihs mohdisees no sawa garra nahwes-meega un stahdihs mums zilwekeem jaukumus preeksch azzihm, tā usfaukdama: „Nu pawassara klahť!“ — Pukkites, wijolites un putnini, zihruki pasluddina wiinas eesahkumu. — Tā arri mums Latweescheem eeksch muhsu attihstichanahs pawassara irr klahť. Dumšibas seema ar saweem mahneem, nekretneem preekeem un islusteschanahm, kas muhsu garrigus speklus un dohwanas bij apmahkusi, sahł sust, wissas sliktas eerasčas, ko ar wahrdu gan nepeesaukschu, isburbulohť un isgaisť, — jauns gars muhsu tautu sahł apdšihwoht un eeksch muhsu wezzajeem, jaunekkeem un jaunelchem kustetes, ar wahrdu falkohť: sčhis gars muhs sahł mohdinahť un us dands labbaku un jau-laku dšihwi sčlubbinahť. — Kā nu pawassarai irr sawi preekschahjeji un sluddinataji, prohti wijolites un zihru-lischī, tā arri muhsu tautas attihstichanahs nau bes tah-deem preeka- un zeribas-wehsnescheem. Zil dascha jauka pukkite muhsu widdū jau mannama, kas sawu peeneh-migu, mihligu saldu smarschu islaisch wisseem par atspirdsnaichanu, kas til ween no sčhi moschus-bikkera ko grihb baudihť. Zil dasch mundrōs zihrulitīs muhsu widdū jau atrohnahs, kas sawu jauku balsiti pazeldams, muhsu sirdis eelihgsmo. Tadeht: —

„Audsi, audsi, skaita pukkite!“

„Dseedi, dseedi, zihrulite!“

„Latweeschi Zuhš sweizina“

„Un no sirds Zums tenzina!“ —

Weenu no sčhim skaitahm pukkitechm un mundreem zihrulischeem mihleem lassitajeem taggad tē grihbu min-neht, un tas buhs: — „Dseedataju beedribas.“ Sakleet, tā jauneki un jaunelles sawu brihwlaiku gan warretu pawaddihť wehl jaukahť, ne tā kohpā sanahkuschī jaukas dseefminas dseedadami un tā gohdigā wihšē isluste-damees? tā wezzaji un firmgalwi sawu brihwlaiku gan warretu pawaddihť wehl jaukahť, ne tā kohpā sanahkuschī sčihš jaukas dseefminas usflausidamees?! — Aismiggu-schajs Beyrich, kas teescham dands dseefminu faskandinajis, sakka: —

„Kur skam dseefmas, usmettees bes breefmas,

„Tahdōs laudis labba tizziba,

„Tee kas dseed, tee laupihť nesinna;

„Pauneem laudihm nau nelahdas dseefmas.“

Arri muhsu tizzibas tehws Martinisch Lutters sakka: „Kas dseedaschanu nemihle, tas wissā sawā muhschā pa-leel nerriš.“

Beidsamõs pahri gaddõs muhsu mihlâ tehsemmitê pee mums tas Rihgo gars sipri ween sahjis mohstees. Dascha Awischi-lappina mums sianas par tahdahm dseedataju beedribahm un dseedafchanas swehtkeem neffusi, un pateesi, kad tahs lassijahm, firds gauschi par to preezajahs. Gandrihs no wiffahm Kursemmes mallahm dsirdam, ka muhsu tautas-brahli uszihgtigi ween pee dseedafchanas dohma. Al kaut jel wiffi to ussahktu, ruhpiigi ar to darbotohs un pee tam pastahwigi paliktu! Nefaujeet ne zaur kahdahm gruhtibahm no ta eesahkta darba atbaiditees, nekahdam tabrpm to jaunu fakniti nefaujeet nekrimst, nekahdam kuffainim tahs salkas lappinas noehst un nekahdoi wehtra to jau labbi pa-auguschu pukkiti nomahkt. Jo ka daschu pukkiti pawaffarâ, ko schodeen redsam smuidru, staltu, jauku, skaitu — rihâ jau nowihtuschu jeb apkrittuschu; ka daschu zibruliti, kas schodeen preezigi dseedadamis gaisâ liddinajahs un sawu Rad-ditaju slave, — rihâ jeb arri schowaffar, tanni paschâ azzumirkli plehsiga wannaga naggõs: ta arri redsam, ka ta eet ar dauds dseedafchanas pukkitehm, dseedataju beedribahm. Schodeen swinn sawus beedribas swehtkus — rihâ beedribas behres; jo beedriba isputtejusî ka pellawas wehjà. — Waj tas jau nau peedshwohts? Kur irr Krohna S. draudses dseedataju beedriba? par winnas dseedafchanas swehtkeem aispebrnajas Latw. Awisès sianas — un wehl til jaukas — lassijahm? — Isputtejusî!*) — Kur wehl kahdas zittas, ko ar wahrdu nemineschu? — Isputtejuschas! — Daudsreis lassam awisès, jeb sianas dabujam, tur un tur atkal jauna dseedataju beedriba irr zehlusées, un pateesi — preeka wehst! bet kad nu pehz kahda laika us to pussi gaddahs braukt, jeb ar kahdu tohs puffes zilweku fatiktees un runnah, un nu jauta: ka eet ar juhsu dseedataju beedribu? Al Zhjaba wehst, af behdu siana, ko nu dabujam par atbildu: „Bija gan — bet — isbija.“ — Bet kad nu prassam, kas tad pee tam mainigs, ka ta notizzis? Kas irr tas nelaimes putns, kas to isperreis? Ka sauz to tabrpm, kas tai skaitai pukkitei to fakni nokremtis? Ka sauz to kuffaini, kas tahs kohschas salkas lappinas noehdis? Ka sauz to wannagu, kas tam nobaga mundram zibrulitim to skalku puzzesis un winnu par swehtku zeppefi bruhkejis? — Das irr — „neweenprahtiba.“ Al blehdigs sauns muhdsis, tu neweenprahtiba, zil dauds nekreetnibas tu padarri, zil daudseem nenoseedsigus preekus tu ischkehrdi! — Mihlahs dseedataju beedribas, kas juhs wehl taggad ar sawahm jaukahm dseesminahm daudseem firdis celibgsmojeet, sinnu, nenemfeet mannim to par launu, kad ir jums taggad ussawu: „Sargajatees, af sargajatees no schi nekreetna!“ jo juhs jau to labbi sinneet, ka tas, kas wehl stahw, laj pecluhko, ka winsch nekriht. Ja juhs scho melceti sawâ starpâ, sawâ beedribâ

pamanneet, ta ne-audsinajeet winnu, nihdeet winnu ahra, kauscet winnu noht, pirms ne ka winsch isaudsis juhsu faknites un lappinas nokremt un jums gallu padarra. Dizzeet drohschi, winsch juhs neschelohs, tadeht neschelojeet juhs winnu arri. Grabbeet tam wannagam ais tshupras, kas juhsu zibrulitim gribb usbrukt, schnaudseet winnu noht, laj arr spahdahs zil gribbedams. Parahdeet, ka juhsu mundrajis zibrulitis sawus swahrziuus nepahrdohd. Turreet weenprahtiba sawâ starpâ! Jo weenprahtiba beedribu ustaisa, bet neweenprahtiba to isphosta, ta to issakno ar wisseem pamatteem. Weenprahtiba irr beedribas gruntsakmens. Kad winna us to akmeni gruntsées, tad winna nekad, ne sawu laiku neschkeebsees un nefakrittis. Ko weenprahtiba paspehj, to mums skaidri parahda Rihgas Latweeschu beedriba. Zaur paschas spehku ta ildoenas angumâ aug. Tur til teilschu: „Gij un luhko!“ — Rihgas Latweeschu beedribas nams, no kam dauds plahpaja, kad winnam gruntsakmeni likka, ka buhschoht Bahbeles tohrnis, nau wis tappis par Bahbeles tohrni, bet par Rihgas Latweeschu beedribas nammu; jo Bahbeles tohrnis palikka bes galla un Rihgas Latweeschu beedribas nams jau irr til tabl gattaws, ka winna appatschistobas beedriba sawas sawulzes jau warr noturreht, un driht arri pawissam buhs gattaws. — Gij un luhko us Kattelakna kappeem, tur tu atkal eeraudsisi monumenti us Garlieb Merketa kappawetu, ko Rihgas Latweeschu beedriba schim uszihgtigam karrotajam, kas til dauds papreeksch irr publsees par semneeku bribwibu, par gohdu irr apgahdajusi un tanni 21. Oktoberi p. g. atklahjust. Tadeht es wehl weenreis salku: „Weenprahtiba beedribu ustaisa, bet neweenprahtiba to isphosta!“ Un beidscht wehl: „Deems schehligajs usturri dseedafchanas beedribas un winnu labbas dohmas!“

H. D. B.

Sianas par Leipzigas ewang. luttera missioni.

Leipzigas missiones beedriba irr zehlusées 1836. gadâ un winnai peepalihds schim bribscham kahdas 40 masakas beedribas pa Wahsemmi, Kreewu-, Sweedru-, Olantes un Frantschu semmi. Winnas gadda eenahlschanas irr lihds 60 tuhst. dahlderu. Missiones waldischanas nams irr Leipzigas Karlhues eelâ, tur taggad fatafahs us swehtu missionaru amatu kahdi 14 studentes un 2 kandidati. Winnas lelais darba lauks irr Indijâ, kur taggad 15 missionari, 6 no paganeem pahrkristiti un eeswehtiti mahzitaji, 4 kandidati, 69 wirsfohlmeisteri (kateketi), 98 fohlmesteri, 85 fohlas un 1 drukkatawa Leipzigas missiones darbâ stahw. Pa wiffahm draudstehm lohpa irr 8517 kristitu draudses lohzehku. Gan nu tahs draudses paschas jau irr sahkuschas par sawahm

*) Ka dsredam, taggad aikal eesahkusees.

basnizas waijadšibahm gahdaht, tomehr no Leipzigas iſ-
katru mehneſi kaſhdi 3¹/₂ tuhſtfoſchi dahlderu wehl arweenu
jaſubta uſ Indiju, ja negrihb redſeht, ka taſ eefahktaſ
darbſ eet atpakkat. Turklaht waijadšibaſ ar katru deenu
aug. Buhtu weetahm wehl par leelu nohti baſnizinaſ ja-
buhwe, laj iſkaiſiteem draudſeſ lohzeleem ſwehtdeenäſ
buhthu kur ſapulzeeteſ, ſkohlſu wehl truhtſt. Tanſchoreſ
pilſehta jau preekſch 5 gaddeem baſnizu ſahla buhweht un
wehl ta ſtabw beſ juinta, jo naudaſ truhtſt. Gaglanteſ
gubernatori ſchim brihſcham par lehtu naudu ſemmi dahwa
preekſch baſnizahm un ſkohlſahm, kaſ ſinn zik ilgi ta buhſ
un taſſchu neſinnam, kur arri to maſumu laj nemm. Pu-
dukottaſ draudſei uſ winnaſ firſnigu luhgſchanu, laj
baltee brabli apſchehlojaſ, jau preekſch 20 gaddeem tappa
ſawaſ mahzitajſ apſohlhtſ, bet wehl ſchodeen neſinnam,
ka winnam kaſhdu maſu mahjiau laj uſzeſkam, kur warretu
opmeſteſ. Nupat kaſhſ pahkriſtibſ Tamuliſ mums
ſinnu dewiſ, ka patſ grihbht leelu ſemmes gabbalu miſ-
ſionei atſchſinkohht, laj tik ſubtoht mahzitaju un palih-
dohht baſnizinu uſbuhweht. Kaut nu gan taſhda dahwana
buhthu leela leeta un ſpehtu ar laitu mahzitaju un ſkohl-
meiſteruſ pa dalkai uſturreht, tomehr tulſcha naudaſ lahde
mums aiſleedſ arri ar maſumu taggad lihdeht. Tapehſ
nahkam ar firſnigahm luhgſchanahm pee wiſſeem, kam
uſ ſirdſ gull taſ ſwehtaiſ darbſ, zaur ko ta Kunga wal-
ſtiba laj nahk pee mums: Stiprinajeet muhſ ar ſawahm
dahwanahm un ſawahm deewaluhgſchanahm! Taſ Kungſ
Jumſ atmakfaſ katru ortawu, ko winna mihleſtibä
ſneegſeet. Wiſſi Luttera mahzitaji dahwanaſ preekſch
mums ſanemiſ un ſchurp noſubhtſ.

Leipziga, ruddeni 1869.

Luttera miſſioneſ preekſchneeſiba.

Handu weeta Jeruſalemé.

Kahdſ Berlineſ mahzitajſ, kaſ neſen patſ Kananeſ
ſemmi hijiſ un wiſſaſ ſwehtahſ weetaſ apmeklejiſ ſawa
gahmata ſtarp zittahm leetahm ta rakſta: Diſſli ſirdi
tappu aiſgrahbtſ, kad pee taſ weetinaſ nahzu, ko par
raudu weetu ſauz. Ta ir ſchaura eela, kaſ pret muh-
reem atdurrahſ. Te iſ peekdeenäſ pehſ puſſdeenäſ Jeru-
ſalemeſ ſchihdi ſapulzejaſ un ſawaſ raudu dſeeſmaſ
dſeed pee tahm muhru druppahm, kaſ no ſtaltahſ Sala-
mana baſnizaſ atliſkufchaſ. Ta baſniza patte ir lihdi
pehdigam alminiſ nopohſtita, ka taſ Kungſ Jeſuſ to
papreekſch fluddinajiſ, bet to baſnizaſ weetu wehl no-
ſihme leeti ſemmesalminiſ pamatti wiſaplahht. Schee
wiſſi gan no Salamana laiſeem wehl ſtabw, jo kad to
pirmo Jeruſalemeſ baſnizu buhweja, tad atradda, ka uſ
ta baſnizaſ kaluq ehkai lihdi ar wiſſahm peebuhwehm ruh-

meſ truhta; tapehſ tad Morijaſ pakalnſ zehla muhruſ,
ko pehſ ar ſemmem pildija un lihdiſinaja. Schee almini
ir atliſkufchi, kad Deewſ ar ſawu ſohda rihtſi to
krahſchno baſnizu gahſtin ſagahſa. Zaur daudiſ luhg-
ſchanahm un pret leelu maſſu Jeruſalemeſ ſchihdu draudſe
no Turkeem to iſdabujufe, ka te peekdeenäſ walfardſ war
ſawu Deewa kalpoſchanu turreht. Gaddijahſ man tai
klaht buht. Gar wiſſu ſeenu Schihdi bij noſtahjuſchi,
wihri eepreekſchu, galwaſ pret muhreem peedubrufchi, ſee-
waſ baſtaſ drehbſ apſegtaſ galwaſ nodubrufchaſ.
Weeſ laſſija preekſchä gabbaluſ no Jeremija raudu dſeeſ-
mahm un Dahwida dſeeſmaſ un wiſſ pulkſ klannidameeſ
un rohkaſ ſchanaudamaſ raudaja un kleeſa, ko ween ſpeh-
dami. Wezſ ſimgalwiſ — gan neſpehdamaſ uſ kaſjahm
noſtahweht bij noſchdeſ pee ſemmes un turreja ſawu bib-
beli uſſchſirtu uſ zeſeem. Eſ palezohſ par winna galwu
un redſeju Dahwida 69, dſeeſmaſ eefahkuma wahrduſ:
„Deewſ palihdiſ man, jo taſ uhdenſ ir lihdi paſchaj
dwehſelei nahziſ — eſ eſmu peekuffiſ no mannaſ ſauk-
ſchanas u. t. j. pr. — Waj ſchee behdu baſſi ne-apleezina
lihdiſ, ka Deewa wahrdſ ir ta pateſſiba? Peekdeenäſ
winni raud, jo leelo peekdeen taſ gohdibaſ Rehninſch
zaur winnu grehkeem pee fruſta ſtabba nahwi zeeta.
Peekdeenä wiſſch bij ſozziſ: Keraudeet par mauni, rau-
deet par ſewi paſcheem un par ſaweem behrneem. Te nu
winni raud par ſewi un ſaweem behrneem. To dahrgo
ſuhra alminiſ winni atmekta, nu ir jaraud pee nihzigeem
ſemmes almineem, kamehr taſ fruſta ſiſtaſ apſchehloda-
meſ arri winnuſ atkal peenemiſ un tee ſahkſ ſweizinoht:
Slawehtſ ir, kaſ nahk ta Kunga wahrdä!

Un ſchi gairma uſlehtſ jo driht, kad tu Kriſtuſ drau-
dſe nebuhtſi kuhra luhgteſ: Kungſ tawa walſtiba laj
nahk, laj nahk driht arri pee ſcheem tumſchineekem! —

S.

Kurſemmes eedſihwotaji pehſ tizzibahm ſkaititi:

No Luttera tizzigeem bija . . .	472,680 eedſihwotaji.
„ Greeku-Katoleem „ . . .	9,910 „
„ Reemeru-Katoleem „ . . .	51,946 „
„ Juhdu tizzibaſ „ . . .	33,707 „
„ Reſkolnikem (wezzaſ Kree- wu tizzibaſ) bija . . .	5,789 „
„ Turku tizzibaſ „ . . .	4 „
Kohpä . . . 574,036 zilweſi.	

E. F. S.

Lath. Awiſchu apgahdatajſ: J. W. Safranowicz.

No ſenſureſ atwehſehtſ. Jelgawä, 9. Januäri 1870. Nr. 2.

Druktahtſ pee J. W. Steffenbagen un dehta.